

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **D. P.**

oskarżonego z art. 109 k.k.s.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 25 marca 2026 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść oskarżonego,

od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi

z dnia 17 września 2025 r., sygn. akt IV K 563/25,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi do ponownego
rozpoznania.**

Kazimierz Klugiewicz Marek Pietruszyński Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

D. P. został oskarżony o to, że w dniu 6 grudnia 2023 r. uczestniczył w grze hazardowej w lokalu z automatami w Ł. przy ul. M. , prowadzonym wbrew przepisom

ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, tj. o przestępstwo skarbowe z art. 109 k.k.s. Do aktu oskarżenia finansowy organ postępowania przygotowawczego dołączył wniosek o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie oskarżonemu uzgodnionej z nim kary grzywny w wysokości 14 stawek dziennych przyjmując wysokość stawki dziennej na kwotę 160 zł (k. 60, 61-62).

Wyrokiem z dnia 17 września 2025 r. o sygn. akt IV K 563/25, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi orzekł:

1. uznając, że oskarżony D. P. wyczerpał swoim zachowaniem dyspozycję art. 109 k.k.s., na podstawie art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 4 k.k.s. udzielił mu zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności;
2. na podstawie art. 109 k.k.s. w zw. z art. 18 § 1 pkt 1 k.k.s. orzekł wobec oskarżonego tytułem kary grzywnę w wysokości 14 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 160 złotych;
3. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 528 złotych tytułem zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania (k. 66).

Powyższy wyrok, wobec prawomocnego odmówienia przyjęcia apelacji Naczelnika Łódzkiego Urzędu Celno - Skarbowego w Łodzi, jako złożonej po upływie 7 - dniowego terminu zawitego do wniesienia środka odwoławczego, nie został skutecznie zaskarżony i uprawomocnił się z dniem 25 września 2025 r. (k. 66, 67, 68, 71, 85).

Wyrok Sądu I instancji został zaskarżony kasacją przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść oskarżonego. Podniesiono w niej zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest art. 156 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k. oraz art. 145 § 1 k.k.s. w zw. z art. 148 § 1 i § 5 k.k.s., polegającego na zaniechaniu rozpoznania, dołączonego przez finansowy organ postępowania przygotowawczego – Naczelnika Łódzkiego Urzędu Celno-Skarbowego w Łodzi do aktu oskarżenia skierowanego przeciwko D.P., oskarżonemu o popełnienie przestępstwa skarbowego z art. 109 k.k.s., wniosku o skazanie oskarżonego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie mu kary grzywny oraz bezpodstawnym udzieleniu wymienionemu zaskarżonym wyrokiem zgody na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności, jako sprawcy przestępstwa

skarbowego z art. 109 k.k.s., pomimo braku wniosku o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności pochodzącego od oskarżonego i Naczelnika Łódzkiego Urzędu Celno - Skarbowego w Łodzi, co w konsekwencji skutkowało również rażącą i mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazą art. 17 § 1 pkt 2 i 4 k.k.s. i art. 18 § 1 pkt 1 k.k.s., albowiem przed udzieleniem wyrokiem zgody na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności oskarżony nie uiścił kwoty odpowiadającej co najmniej najniższej karze grzywny grożącej za przestępstwo skarbowe oraz nie uiścił co najmniej zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania, zatem brak było przesłanek warunkujących dopuszczalność udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności za przestępstwo skarbowe i do procedowania w tym trybie.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi udzielającego zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności za przestępstwo skarbowe i przekazanie sprawy wymienionemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Trafnie bowiem Prokurator Generalny wskazał, powołując się na wcześniejsze orzeczenie Sądu Najwyższego, że „instytucje skazania bez rozprawy i dobrowolnego poddania się odpowiedzialności stanowią różne podstawy orzekania bez przeprowadzania rozprawy. Wobec złożenia przez oskarżyciela wniosku o skazanie bez rozprawy nie jest możliwe udzielenie oskarżonemu zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności za przestępstwo skarbowe (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt III KK 197/23, LEX nr 3578830*). Najwyraźniej doszło do pomylenia tych dwóch trybów konsensualnych, co wskazuje na nieprzeprowadzenie rzetelnej formalnej i merytorycznej kontroli wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy.

Sąd Rejonowy, udzielając D. P. zaskarżonym wyrokiem zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności za przestępstwo skarbowe, dopuścił się zatem rażącego naruszenia art. 145 § 1 k.k.s. w zw. z art. 148 § 1 i § 5 k.k.s., albowiem procedował w tym trybie pomimo braku wniosku ze strony oskarżonego i

organu postępowania przygotowawczego o udzielenie takiego zezwolenia. Konsekwencją powyższego uchybienia było także niezasadne udzielenie oskarżonemu, z rażącą obrazą art. 17 § 1 pkt 2 i 4 k.k.s. i art. 18 § 1 pkt 1 k.k.s., zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności i orzeczenie kary grzywny, pomimo braku przesłanek do takiego postąpienia. D. P. nie uiścił bowiem kwoty odpowiadającej co najmniej najniższej karze grzywny grożącej za przestępstwo skarbowe z art. 109 k.k.s. oraz nie uiścił co najmniej zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania.

W świetle powyższych rażących i oczywistych uchybień, na skutek których doszło do wydania zaskarżonego wyroku, należało go uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji w celu rozpoznania dołączonego przez finansowy organ postępowania przygotowawczego wniosku o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie oskarżonemu uzgodnionej z nim kary albo rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[JJ.]

[a.ł.]

Kazimierz Klugiewicz Marek Pietruszyński Zbigniew Puskarski